

Sprawozdanie
z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sierakowicach
za okres od stycznia do grudnia 2009 r.

Sierakowice, Marzec 2010

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach jako jednostka samorządowa działa głównie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku.

Według ustawy, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, której zadaniem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę, rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony pracowników tut. ośrodka.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje - z pewnymi zastrzeżeniami – osobom i rodzinom w przypadku, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza określonego kryterium dochodowego tj.:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 477 zł,
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 351 zł,
3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie o pomocy społecznej art. 7, pkt 2-15 lub też innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy a w szczególności:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,

- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
- 10) brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Stan zatrudnienia na 31.12.2009 r. wyniósł 19 i $\frac{1}{4}$ etatu (21 pracowników), z czego:

1. Dział pomocy społecznej:

- pracowników socjalnych – 8 etatów, (ustawa o pomocy społecznej przewiduje, że ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców), czyli brakuje 1 etatu.
- księgowość i sekcja świadczeń – 4 etaty,
- poradnictwo rodzinne – $\frac{1}{2}$ etatu,
- psycholog – $\frac{1}{4}$ etatu,
- sprzątaczką – $\frac{1}{2}$ etatu,

Ponadto na umowę zlecenie zatrudniono pracownika Centrum Interwencji Kryzysowej, którego zadaniem jest prowadzenie spraw związanych z przemocą w rodzinie – 4 godz. tygodniowo.

2. Usługi opiekuńcze:

- opiekunki środowiskowe – 5 etatów.

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2009 r.

Z DZIAŁU “OPIEKA SPOŁECZNA”

Ogólna suma zaplanowanych wydatków w dziale “Opieka Społeczna” w 2009 r. wyniosła 2.760.610,00 zł i była o ok. 5 % większa od planu początkowego ustalonego na poziomie 2.617.800,00 zł. Powodem tego zwiększenia były częściowe braki dotacji w planie początkowym na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Za ww. okres wydatkowano 2.619.169,40 zł, co stanowi 94,88 % planowanych wydatków.

I. POMOC SPOŁECZNA

Ogółem na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zaplanowano 844.709,00 zł, a wydatkowano 778.829,26 zł, co stanowi 92,20 %.

1. Na świadczenia dla pracowników wynikające z przepisów bhp – zaplanowano 3.300,00 zł, a wydano 3.108,01 zł.
2. 656.208,00 zł przeznaczono na płace i pochodne z czego wydatkowano 620.342,77 zł.
3. Na zakup materiałów zaplanowano 46.000,00 zł – wydatkowano 41.648,82 zł.
Z kwoty tej opłacono: olej opałowy do ogrzewania budynku GOPS, paliwo do samochodów służbowych, materiały biurowe, druki, wyposażenie itp.
4. Energia elektryczna – zaplanowano 10.000,00 zł – wydano 8.106,77 zł.
5. Na usługi remontowe zaplanowano 13.000,00 zł, a wydatkowano 11.089,93 zł.
Głównym wydatkiem był remont dachu w budynku GOPS.

6. Na okresowe badania medyczne pracowników zaplanowano 1.200,00 zł, z czego wydano 464,00 zł.
7. 40.000,00 zł przeznaczono na pozostałe usługi, a wydatkowano 36.278,83 zł. Środki te zostały wykorzystane na prowizje za prowadzenie rachunku bankowego, opłaty pocztowe, usługi radcy prawnego, usługi informatyczne, monitorowanie systemu alarmowego, częściowy zwrot kosztów opłaty czesnego za studia pracowników oraz inne usługi eksploatacyjne.
8. Na zakup usług dostępu do sieci internetu zaplanowano 3.000,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 1.868,52 zł.
9. 5.000,00 zł przeznaczono na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej, a wydatkowano 3.394,85 zł.
10. Na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej zaplanowano kwotę 4.000,00 zł i wydano na ten cel 2.478,12 zł.
11. Na podróże służbowe zaplanowano 12.000,00 zł, z czego zostało wydane 7.898,59 zł z przeznaczeniem na delegacje służbowe pracowników i ryczałt na samochód prywatny wykorzystany do celów służbowych oraz częściowy zwrot kosztów dojazdu na studia pracowników.
12. 11.000,00 zł zaplanowano na różne opłaty, a wydatkowano 9.084,15 zł na ubezpieczenie komputerów, samochodów itp.
13. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – zaplanowano 15.001,00 zł. Środki w kwocie 15.000,60 zł przelano na rachunek funduszu socjalnego.
14. 10.000,00 zł zaplanowano na szkolenia pracowników, z czego wydano kwotę 5.972,00 zł.
15. Na zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych przeznaczono kwotę 3.000,00 zł i wydano na ten cel 1.978,58 zł.
16. 10.000,00 zł zostało przeznaczone za zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji, tonerów itp., z czego wydano 8.269,71 zł
17. Na usługi inwestycyjne zaplanowano 2.000,00 zł, z czego wydano 1.845,01 zł na zakup urządzenia wielofunkcyjnego HP Laser Jet.

Na dodatki mieszkaniowe dla indywidualnych wnioskodawców jak i zarządców zaplanowano 130.000 00 zł, a wydatkowano 126.851,25 zł.

I. Świadczenia socjalne

W roku 2009 z pomocy tut. ośrodka skorzystało 762 rodziny, w których przebywało 3.224 osoby, czyli ok. 18,33 % mieszkańców naszej gminy, w tym 511 rodzinom (2.503 osoby), którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej.

Powody przyznania pomocy

L.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	ubóstwo	443	2.080
2.	sieroctwo	1	5
3.	bezdomność	2	2
4.	potrzeba ochrony macierzyństwa	128	904
4.1	<i>w tym: wielodzietność</i>	124	881
5.	bezrobocie	126	512
6.	niepełnosprawność	249	881
7.	długotrwała lub ciężka choroba	288	978
8.	bezradność w sprawach opiek-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	69	339
8.1	<i>w tym: rodziny niepełne</i>	43	165
8.2	<i>rodziny wielodzietne</i>	26	174
9.	przemoc w rodzinie	15	55
11.	alkoholizm	21	63
12.	narkomania	1	7
13.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
14.	brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	1	3
15.	trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	-	-
16.	zdarzenie losowe	8	44
17.	sytuacja kryzysowa	16	70
18.	kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-

Na świadczenia socjalne klientów z zadań własnych i zleconych zaplanowano ogółem 855.500,00 zł, a wykorzystano 823.893,90 zł, co stanowi 96,31 %.

1. Na zadania własne z budżetu gminy zaplanowano 493.999,00 zł, a na zadania własne obowiązkowe z dotacji celowej zaplanowano 35.000,00 zł (zasiłki okresowe), co daje łącznie 528.999,00 zł. Z tej kwoty wydatkowano 502.580,24 zł na:

- **zasiłki okresowe: 38.603,00 zł dla 30 rodzin, w tym:**
 - z tytułu bezrobocia: 22.488,00 zł dla 20 rodzin,*
 - z tytułu długotrwałej choroby: 12.835,00 zł dla 9 rodzin,*
 - z tytułu niepełnosprawności: 3.280,00 zł dla 2 rodzin,*

- **zasiłki celowe i w naturze: 423.271,00 zł dla 579 rodzin, w tym:**
 - w tym specjalne: 108.333,00 zł dla 160 rodzin*

- **zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych: 59.517,00 zł dla 8 rodzin**

- **odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej: 107.156,00 zł dla 6 osób,**

- **schronienie 5.795,00 zł dla 2 osób,**

- **zasiłki stałe 296.013,00 zł dla 84 osób**

Zgodnie ze zmianą ustawy o pomocy społecznej z dnia 23.01.2009 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.) wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne z dniem 01.08.2009 r. zostało zadaniem własnym gminy, które w dalszym ciągu w 100% finansowane jest ze środków budżetu państwa. Łącznie na to zadanie w 2009 r. zaplanowano 326.501,00 zł, a wydatkowano 321.313,66 zł.

- Usługi opiekuńcze:

W 2009 roku objętych świadczeniami usług opiekuńczych było 11 osób w podeszłym wieku. Koszt usług wyniósł 146.519 zł.

- Program „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”

Łączna wartość programu: 607.997,98 zł, z czego 480.000,00 zł stanowiła dotacja, czyli ok. 79 % wartości programu.

Ogólna liczba objętych programem: 1.509 osób, w tym 1.059 to uczniowie w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Udzielono także zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności dla 139 rodzin o wartości 132.717,00 zł.

W ramach tegoż programu zakupiono sprzęt do szkolnych punktów żywieniowych tj.:

1. Szkoła Podstawowa w Mojszu:

- naczynia, sztuce, krzesła, stoliki, zestaw kuchenny oraz chłodziarko-zamrażarka o łącznej wartości: 20.362,51 zł,

2. Zespół Szkół w Kamienicy Królewskiej :

-naczynia, sztuce oraz stoliki i krzesła do stołówki szkolnej o łącznej wartości: 24.586,79 zł.

3. Szkoła Podstawowa w Jelonku:

- naczynia, sztuce, chłodziarka, zestaw kuchenny oraz stoliki i krzesła do stołówki szkolnej o łącznej wartości: 9.994,48 zł,

4. Przedszkole w Sierakowicach:

- naczynia o wartości: 2.524,20 zł.

Ponadto zakupiono termosy stalowe do przewożenia gorących posiłków do szkół – 6 szt. o wartości 6.530,- zł

Łącznie na wyposażenie stołówek szkolnych przeznaczono kwotę: 63.998 zł z czego 48.000 zł stanowiła dotacja, a pozostała część to środki własne.

- Gminny program profilaktyczno-żywniowy „Posilek dla ucznia”

Zaplanowano kwotę 70.000,00 zł, z czego wydatkowano 52.611,37 zł.

III. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. W kwietniu 2007 roku utworzono punkt poradnictwa specjalistycznego, czyli Centrum Interwencji Kryzysowej. Jest on prowadzony przez wyspecjalizowanego pracownika CIK w Kartuzach. Czynny jest dwa razy w tygodniu po dwie godziny, raz w godzinach pracy ośrodka, natomiast drugie dwie godziny po godzinach.

Struktura udzielonej pomocy:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Łącznie</i>	<i>Porady</i>	<i>Skierowania do psychologa</i>	<i>Praca socjalna</i>
Przemoc	38	38	12	34
Alkoholizm i inne uzależnienia, współuzależnienie	21	21	8	17
Molestowanie i gwałt	1	1	-	1
Niepełnosprawność i choroby psychiczne	7	7	3	7
Strata bliskiej osoby	-	-	-	-

Nieszczęśliwy wypadek, np. komunikacyjny	-	-	-	-
Bezdomność i problemy socjalno-bytowe	3	3	1	3
Problemy rodzinne (bezradność, konflikty małżeńskie, problemy wychowawcze, próby samobójcze)	11	11	4	8
Interwencje w miejscu zamieszkania	25			
Sesje rodzinne	12			
schronienie	1 osoba dorosła, 2 dzieci			
Pomoc w sformułowaniu pisma urzędowego	21			
Organizowanie zespołów interdyscyplinarnych i zespołów roboczych	9			

2. Na organizację „Dnia Seniora” dla osób w podeszłym wieku, których organizacją zajmują się szkoły, sołectwa i tut. ośrodek, na zakup i przygotowanie w okresach przedświątecznych paczek składających się z artykułów mięsnych, spożywczych, chemicznych, odzieży, obuwia, pościeli (obdarowano ok. 140 rodzin) oraz na sprzęt rehabilitacyjny: kule łokciowe, materace przeciwodrażynowe, łóżka rehabilitacyjne wydatkowano łącznie 65.620,01 zł. Ponadto zakupiono podnośnik-pionizator dla osoby niepełnosprawnej za kwotę 7.500 zł jako zakup inwestycyjny.

Otrzymaliśmy również w okresach przedświątecznych z Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Sierakowicach oraz z Cukierni p. Piotra Stencel ciasta, które również zostały przekazane naszym podopiecznym.

3. Ponadto do Środowiskowego Domu Samopomocy w Chmielnie dojeżdżało 6 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Pokrywaliśmy jedynie dowóz tych osób, który wyniósł 7.595,20 zł.

4. Otrzymaliśmy z Kuratorium Oświaty w Gdańsku 4 miejsca na darmowe kolonie wypoczynkowe w Lęborku.

4. Tut. ośrodek, tak jak co roku, organizuje grupę podopiecznych, którzy dobrowolnie przystępują do prac porządkowych. Dwie osoby zostały zatrudnione w ramach prac interwencyjnych. Zajmują się m.in. sprzątaniami i zmiataniem ciągów pieszych wychodzących z Sierakowic, zbieraniem śmieci wzdłuż dróg, usuwaniem nielegalnych wysypisk śmieci itp.

5. W ośrodku mieści się również punkt wydawania używanej odzieży, mebli oraz sprzętu AGD.

6. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2010

W 2009 roku objętych pomocą było 3.224 osoby, czyli 18,33 % mieszkańców naszej gminy. Borykamy się z wieloma problemami. Są to problemy natury finansowej, kadrowej, jak również pomieszczeń służących naszym zadaniom. Każdego roku przybywa nam zadań powiązanych z wydatkowaniem środków pieniężnych tj. opłaty za mieszkańców domów pomocy społecznej, dożywianie mieszkańców, opłaty na wynagrodzenia dla opiekunów prawnych czy też świadczenia na zdarzenia losowe.

W dość drastycznym tempie wzrasta liczba rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze. Oznacza to brak przygotowania do sprawowania funkcji rodziców, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Wzrastająca w dość drastycznym tempie liczba interwencji w miejscach zamieszkania, jakoby wymusza do zatrudnienia specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem zawitych problemów rodzinnych czy też stosowanej przemocy wobec członków rodziny.

W związku ze stale utrzymującymi się brakami kadrowymi z zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie ze wskazaniami ustawy o pomocy społecznej - jeden pracownik na 2 tys. mieszkańców - konieczne jest występowanie o środki finansowe na utworzenie nowych etatów (aktualnie brakuje jednego etatu).

Niepokoi nas wzrost liczby osób, które muszą być umieszczane w Domach Pomocy Społecznej. Na początku 2007 r. ponosiliśmy koszty pobytu w DPS-ach za trzy osoby, natomiast na koniec 2009 r. było już 6 osób. Najczęściej są to osoby kierowane postanowieniem Sądu. Średni miesięczny koszt pobytu wynosi ok. 2,5 tysiąca złotych, z czego gmina pokrywa znaczną część, czyli ok. 2 tysięcy zł od osoby miesięcznie.

Bardzo ważnym zadaniem byłoby zatrudnienie osoby pomagającej ofiarom przemocy domowej. Zagwarantowanie bezpieczeństwa jest niezbędną podstawą do prowadzenia z rodzinami pracy socjalnej, zmierzającej do zatrzymania przemocy i rozwiązania istniejących w tych rodzinach także innych, poza przemocą, problemów i dysfunkcji.

Wymienione powyżej potrzeby pozwoliłyby poprawić jakość świadczonych usług na rzecz mieszkańców naszej gminy.